feb. '78.

Humanistisch Opleidings Instituut
BIBLIOTHEEK
Postbus 797 - 3500 AT Utrecht

1819 WALT WHITMAN 1892

LUCHT, AARDE, WATER
EN VUUR
DAT ZYN DE WOORDEN
IK ZELF BEN MET ZE AAN HET WOORD

KRANT

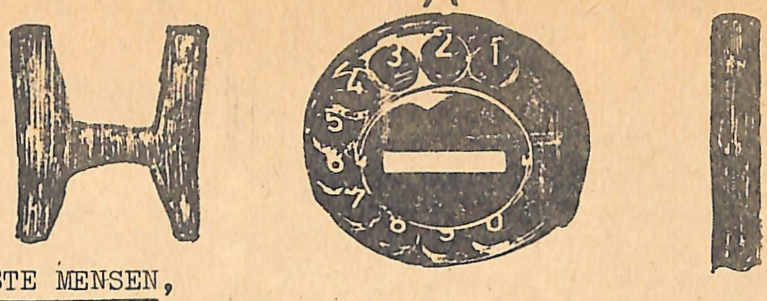

BESTE MENSEN,

In de eerste plaats willen wij iedereen hartelijk bedanken voor de aardige (modelinge) reakties na het verschijnen van het eerste nummer van onze krant.
Het geeft ons een fijn steuntje om op de ingeslagen weg verder te gaan!
Toch vinden we dat de creativiteit nog wat langzaam op gang is gekomen. Met name verwachten we -hopen we- dat er wat meer inzendingen van tekenaars zullen komen, want dat maakt de letters wat meer aantrekkelijk.
Jullie begrijpen dat alle bijdragen welkom zijn.

de REDACTIE.

HET REDAKTIE-ADRES:
MARTHA STEENAART
SAXENBURGERDWARSSTRAAT 7"
AMSTERDAM.
(Zoals gij wilt dat gij de krant ziet, zorg ervoor dat het zo geschiedt)

WHAT's IN A NAME ?

Op ons verzoek om een naam voor de H.O.I. krant te bedenken kregen we 19 inzendingen. Dank je wel.
Om jullie een indruk te geven van wat er allemaal aan namen is ingezonden hebben we ze op 'ludieke' wijze bij elkaar gezet:

Humorist stond met Hummel op de Vluchtstrook.
"Heb je ook zo'n HOI-humeur van de Hoi-krant?" vroeg humorist aan zijn Hum-genoot, Ad Interim.
"HUM", antwoordde Hummel, of beter gezegd HUM-HUM.
Wat bedoel je daar nu mee ?, vroeg Humorist.
"Nou", zei Hummel, 't is iets tussen Hellepie en Hoy-hoi in. 't blijft een beetje sappelen in de marge met die namen, vind je ook niet?"
Daar kwam HUMANUS aangestapt die met HUMMELTJE een DRIEHOEK ha.
"HOI".
Waar kom jij vandaan?" vroegen de andere twee.
Ik kom zojuist van ...eh... de HOI-ZOLDER, waar ik met Hummeltje de HOI-INFO gelezen heb...Hatsjoe! IK heb er HOI-koorts van gekregen."
"Daar heb ik een goed hoimiddeltje tegen", zei humorist.
Hij opende een glanzend doosje: "hier neem een POSTULAATJE".

C.Z.

MEDEDELINGEN

Op zaterdag 18 februari wordt er een HOI feest gehouden ter ere van onze verhuizing naar Culemborg.
Het hoofdbestuur van het HV, de medewerkers van het centraal bureauHV uit utrecht, docenten en cursisten en aanverwanten zijn uitgenodigd.
De cursisten van de zaterdag zullen na afloop van de lessen beginnen met het versiren van het lokaal.
Het wordt niet alleen een feest met dansen maar allerlei activiteiten viden er ook plaats. Zo kan er gesjoeld worden, een paint-inn en andere mogelijkheden. Misschien is er een groep die een sketchje wil doen?
Hoe lang dit feest zal doorgaan is nog niet bekend, maar binnenkort horen jullie daar meer over. Tot de 18' febr.

MS.

(we gaan er vanuit dat de krant voor de 18' verschijnt.)

BASISLEERGROEPEN....

Er schijnt grote nieuwsgierigheid te zijn naar wat er allemaal gebeurt binnen de basisleergroepen.
Het is niet gemakkelijk om anderen te vertellen wat er zich allemaal afspeelt op die bewuste woensdagavonden. Een niet geïnteresserde buitenstaander zou zeggen dat we vier uur lang uit onze nek zitten te kletsen en van alle muggen olifanten maken.
Er moet iedere keer een verslag gemaakt worden en dan is vier uur ongelooflijk lang om alles op te schrijven. Om een beetje duidelijker te maken wat er allemaal gebeurt, het volgende:
Wij hebben een keer een rondvraag gehad hoe we op de zaterdag en hoe we op de woensdag bij elkaar zijn. Daar kwam uit dat de meesten van ons op zaterdag ingesteld waren om informatie te krijgen van de docenten (met ingebouwde mogelijkheid om daarover te discussiëren), terwijl op de woensdagavonden zij meer met zichzelf en met anderen van de groep bezig wilden zijn. Dat klinkt allemaal leuk en simpel maar er wordt af en toe diep gespit. Dit bedoel ik niet negatief, het is juist erg verhelderend. Wij hebben allemaal onze (eigen)aardigheden en je denkt vaak te gauw iemand te kennen. Naar gelang je ze dan aardig of minder aardig vindt, zoek je meer of minder kontakt. Maar dan komt er ineens een verhuizing naar Culemborg in een oud klooster en dan blijkt, dat een aantal mensen vroeger in kindertehuizen hebben gezeten en dat er allerlei herinneringen boven komen. Zoiets komt in een basisleergroep eruit en dit werpt dan een ander licht op zo'n persoon. Het verklaart allerlei dingen die je eerst niet zo goed kon plaatsen.
Er is weleens opgemerkt dat wij blijkbaar eerst met onze ellende op tafel moeten komen voordat wij door de anderen echt geaksepteerd worden. Misschien wordt dit ook wel gedacht na dit stukje maar zo is het natuurlijk niet. Er is ons alleen vaak voorgehouden dat wil je een goede hulpverlener worden, je allereerst inzicht moet hebben in je eigen problemen en daarmee moet kunnen omgaan. Dat is wat wij doen in de basislergroep. Dat daarbij iemands ellende op tafel kan komen, lijkt mij niet meer dan logies. Dit is grofweg wat er in de basis leergroep gebeurt. Nu ben ik nieuwsgierig of met name de 2' en 3' jaars nog steeds denken:"hadden wij dat ook maar." Het is nogal griezelig om zo intensief met jezelf en anderen bezig te zijn alhoewel ik het niet anders zou willen. Reakties graag naar de dedaktie.

Pauline.

VERSLAG CURSISTENRAAD

In deze eerste cursistenraadvergadering in het nieuwe jaar hebben we de verhuzing naar Culemborg besproken. Voor velen is het nog wennen. Utrecht wordt gemist en de gezelligheid moet nog worden gevonden.
Het werd wel als vervelend ervaren dat we door de aankomst van de trein of door andere oorzaken later beginnen en weer vroeger ophouden, maar daar is waarschijnlijk wel iets aan te doen.
De valuatie van de docenten hebben we doorgesproken. Wij meenden dat afgezien van enkele mensen die persoonlijke bezwaren hadden, iedereen deze vorm min of meer accepteerde. Een andere vorm voor de evaluatie leek ons erg moeilijk op te zetten.
Blijft nog de evaluatie van Ton. Hoe moet Ton geevalueerd worden? Bestaat er een taakomschrijving voor Ton's werk als docent en coordinator? Welke beslissingen kan Ton nemen en in welke zou het raadzaam zijn de CR te betrekken? Kortom een lijst van vragen waar we antwoord op willen vinden.
Het H.O.I.-krantje kwam weer ter sprake.
De CR vindt dat het krantje zeer goed de functie van informatie over de CR kan vervullen. Gevraagd werd aan de redactie een hoekje in te stellen met de kleine en grote ongenoegens van de cursisten.
De leerplancommisie is aan een zware taak begonnen. Het speet de CR dat we hierover geen enekel papier hebben ontvangen en ons zodoende ook niet konden oriënteren. Besloten werd het eerste verslag af te wachten met de bijbehorende papieren en op de eerst volgende vergadering onze hoofden te buigen. Ook hier blijven vragen rijzen b.v. Hoedenkt de leerplan-commissie verslag uit te brengen?
Ronald heeft de eerste aanzet voor het huishoudelijk reglement van de CR gegeven. Eerst zijn er de technische kanten zoals verkiezing CRleden, stemrecht, zittingsduur etc. Daarna komen de rechten en plichten van de CR. Als plicht zien we duidelijk de vertegenwoordiging van de cursisten tijdens en na de opleiding.
De opleiding is voor velen een duidelijke beroepsopleiding, de mogelijk-om aan de slag te komen, een betaalde functie te vinden zijn niet erg groot. Wij vinden dat we de afgestudeerde cursisten niet in de kou kun-nen laten staan, hoewel de tegenwoordige cursisten ons het meest aan het hart gaan. Hoe we verder zullen gaan en waar we dit toch wel tere punt aanpakken daarover zullen we jullie nog berichten.
In elk geval willen we een gesprek over de stage-mogelijkheden buiten het HV

De redaktie heeft mij een aantal vragen gegeven als houvast bij het schrijven van dit stuk. De bedoeling is me aan het H.O.I. voor te stellen. Ik heb er vijf vragen uitgepikt. Daar gaan we dan.

Wat voor achtergrond heb je?

Ik ben geboren in 1951 als oudste zoon in een winkeliersgezin in het brabantse gedeelte van de Peel. Van 1963 tot 1969 heb ik op een internaat gezeten, dat net geen klein-seminarie meer was. Het droeg er nog wel de sporen van. In die tijd werden een aantal karaktereigenschappen gevormd waar ik nu ook nog wel eens last van heb. Ik denk o.a. aan een (te) groot verantwoordelijkheidsgevoel, (te) grote verdraagzaamheid, sociale bewogenheid, een overdreven idealisme, een sterke studiediscipline, en een onwillege houding tegenover voor mij onbegrijpelijke normen en regels. Ik herinner mij nog een konflikt met de internaatsleding uit 1968. Ik had het reglement overtreden. Een van de punten waar ik met de internaatsleiding van mening over verschilde, was dat zij vonden dat, om later de vrijheid aan te kunnen, jonge mensen eerst discipline en beperkingen moesten leren kennen. Ik vond, om dezelfde reden overigens dat jonge mensen zo vroeg mogelijk moesten lefen met een zo groot mogelijke vrijheid om te gaan. De vrijheid om vele en gevarieerde sociale kontakten aan te gaan kreeg ik pas toen ik in Utrecht Engels ging studeren. Na mijn kandidaats Engels (in 1972) heb ik aan de universiteit van Glasgow in alle rust een jaar besteed aan de vraag wat ik verder zou gaan doen.

Hoe kwam je ertoe om filosofie te gaan studeren?

In mijn studie Engels was ik geconfronteerd met de stroming in de literatuurkritiek die bekend staat onder de naam New Criticism. Deze stroming wordt gekenmerkt door een sterk onderscheid tussen analyse en vealuatie van een (literaire) tekst. Eerst nauwkeurig analyseren wat er b.v. in de roman staat, en hoe hij geïnterpreteerd moet worden, dan pas bekijken wat je ervan vindt, of hij goed of slecht is.

Langzaam kwam ik erachter dat men aan die tweede stap vaak niet toekwam, en ook dat men nauwelijks redenen kon geven waarom we nu George Eliot's 'Middlemarch' moesten gaan lezen, analyseren en interpreteren, en niet de krant van gisteren. Ik vond deze situatie onbevredigend. Ik wilde heel graag verder gaan in de Engelse letterkunde, maar dacht tenslotte via de omweg van de filosofie van de literatuur verder te kunnen komen.

Ik had ook nog een andere reden om filosofie te gaan doen. Ik was bang om expliciet geconfronteerd te worden met allerlei levensgrote problemen van de zin van het leven enz.
Mijn overweging om toch filosofie te gaan doen was: liever nu bewust en onder gunstige kondities die problemen te lijf te gaan, dan er later onverhoeds door overvallen worden. Dat mijn angst ongegrond bleek, en dat ik me in mijn filosofiestudie nauwelijks met literatuurfilosofie en veel meer met wetenschapsfilosofie en sociale filosofie zou bezighouden, zijn weer andere verhalen.

Wat betekent op het ogenblik wijsbegeerte in je konkrete leven?

Wijsbegeerte betekent voor mij op het ogenblik o.a. een ontzettende hoop problemen waar ik graag meer van wil weten (en te weinig tijd voor heb). Intellektuele problemen waar ik me gewoon voor interesseer. Problemen ook meestal niet zonder belang.
Verder betekent filosofie voor mij veel minder dan voor veel mensen met een andere opvatting over filosofie. Ik zal proberen dit wat duidelijker te maken.
Voor mij si filosofie in de eerste plaats doorvragen naar vooronderstellingen, naar uitgangspunten, naar onuitgesproken implikaties. Dat betekent enerzijds dat aan filosofie niet zo hoge eisen van wetenschappelijkheid mogen worden gesteld, dat belangrijke menselijke probleemgebieden onaangeroerd moeten blijven liggen. Anderzijds betekent hetdat filosofie geen totaalvisie op de mens en kosmos produceert; een visie die alles zijn plaats en zin geeft. Filosofie mag niet teveel pretenties hebben, anders doet ze tekort aan haar eigen opdracht. Filosofie is voor mij meer het aanwijzen van zwakke punten in redeneringen en oplossingen, dan het ontwikkelen en uitwerken van gedachtensystemen.
De filosofie vindt uiteindelijk haar taak in het me helpen vergroten van de redelijkheid in de manier waarop mensen handelen. Het redelijk handelen van mensen wordt door zoveel meer bepaald dan door kennis van logika en argumenten voor en tegen mogelijke uitgangspunten en vo ronderstellingen dat bescheidenheid gepast is. Een filosofie die de indruk verspreidt dat ze meer invloed heeft op de mogelijkheid tot redelijk handelen dan opvoeding, ekonomische ontwikkelingen, politiek e.d., vermindert de mogelijkheden van mensen om redelijk te handelen eerder dan dat ze die vergroot.

Twee opmerkingen bij het voorgaande. Ten eerste, de indruk dat filosofie volgens mij niet belangrijk is, z u een verkeerde zijn. Inzicht in verbanden, vooronderstellingen en argumentatiestrukturen kan helpen om meer bewuste en betere beslissingen te nemen. Bovendien, het zou toch dom zijn om niet te willen leren van wat eerdere mensen in honderden jaren bewogen geschiedenis hebben meegemaakt en gedacht?
Ten tweede, met psychoanalyse en marxisme in gedachten, ligt de vraag voor de hand welk belang ik heb en welk belang mensen, groepen mensen en zelfs de mensheid hebben bij zo'n grote nadruk op de redelijkheid. Ik volsta met het volgende.
Ik meen enerzijds dat een keuze voor de redelijkheid te beargumenteren is, en anderzijds dat iemad die de beperkingen van zijn redelijheid niet inziet, vaak onredelijk zal handelen.

Wat trok je aan in het lesgeven aan het H.O.I.?

De mogelijkheid om probleemgericht filosofieonderwijs te gaan geven,is wel de belangrijkste reden geweest voor mijn sollicitatie. Veel afgestudeerde filosofen vinden nooit een baan als filosofiedocent. Zij komen terecht in allerlei andere betrekkingen die weinig met filosofie te maken hebben. Leraar Engels of zoiets. Het sprak mij verder ook aan dat ik les zou gaan geven aan mensen van wie ik weerwoord kon verwachten. Aan mensen uit de praktijk, van wie ik ook heel veel zou kunnen leren.

Hoe geef je filosofieles?

Ik spits filosofie toe op ethiek. Omdat ik denk dat dat, gezien het beroepsperspektief van de meeste H.O.I.-kursisten, het meeste zin heeft, en omdat je in 18 of 30 uur niet alles kunt doen. Ik vertrek vanuit een vrij konkreet geformuleerd probleem. Voor de eerstejaars kursussen, die in maart beginnen, denk ik aan: "Is aktieve euthanasie etisch verantwoord?"
Aan de hand van zo'n probleem probeer ik dan allerlei zaken te behandelen die in de ethiek van belang zijn. Zaken als het afbakenen van een probleemstelling, het verschil tussen morele en juridische problemen, het belang van feitelijke en ook wetenschappelijke informatie voor het innemen van een verantwoord standpunt t.a.v. een morele kwestie, enkele verschillende normatieve ethische theorieën, de verhouding van etisch-normatieve theorieën tot beslissingen in feitelijke morele probleemsituaties en humanisme en ethiek.

PETER DERKX.

EEN ONDERZOEK...

Ik wilde zelf ervaren, dat twee spoorrails niet naar elkaar toelopen in de verte en ik ben dan ook op stap gegaan op een niet al te drukke spoorlijn.
Het was duidelijk in het begin. Ze lopen wèl naar elkaar toe en naarmate ik doorliep bleven ze dat doen. Ik mocht daar dus eigenlijk niet lopen, want er waren vijf mensen aan het werk aan de spoorlijn die me dat zeiden. Maar toen ik hen vertelde dat ik aan een onderzoek bezig was lieten ze me verder gaan. Wel zeiden ze nog, dat ik een stapje opzij moest doen als er een trein aan kwam. Dat was aardig van ze, maar nu wist ik nog niet welke kant ik op moest als die trein van achteren of van voren kwam. Ik besloot dit over te laten aan het toeval en de rails bleven naar elkaar toelopen. Ik moest dus dóór.
Het werd hardstikke koud, want ik dacht dat het mooi weer zou worden toen ik de deur uitging. Twee jongetjes lagen met hun oor op de rails en zij wilden mij niet vertellen waarom ze dat deden en zo bleef ik in gedachten elke biels aanrakend- doorlopen. Het werd steeds kouder en ik werd steeds stijver hoewel ik toch aardig in beweging was. ZOU IK HET RAAKPUNT VINDEN?
Ik was al vele malen dat punt gepasserd. Rekenen kom ik goed en zo liep en liep ik maar door. Er kwam steeds geen trein zodat ik dacht dat het wel zou ijzelen of stormen of staken en dat kwam dus goed uit.
Voorlopig kon ik nog door gaan en er kwam weer een raakpunt. Bij die boom had ik het gezien, maar die boom was nu veel groter. Vergist dus.
Lopen,lopen,lopen...
Het was nu winter geworden en dan kon je best een sneeuwbui verwachten. Ik deed maar mijn bovenste knoopje van mijn t-shirt dicht, zodat het lekker behaaglijk zou zijn als de sneeuw in mijn gezicht zou striemen. Het lopen ging nu moeilijker want het werd verdomd koud. Ik betrapte me erop dat ik soms een biels miste doordat mijn knieën zo stijf werden. Ik besloot een biels over te slaan in het vervolg, waardoor ik echter ook de einder minder scherp zag en ik kon eigenlijk ook niet zo goed meer zien of de rails elkaar raken of niet. Niet alleen mijn knieën werden stijf. Ik moest nu twee bielsen overslaan, maar daar stond tegenover dat ik alles om me heen weer beter zag want ik werd steeds groter, stijver en groter. Heel groot. Zo groot, ik overzag alles. Ik keek over de kromming van de aarde heen en ik zag voor het eerst dat de staven gewoon veel verder door-

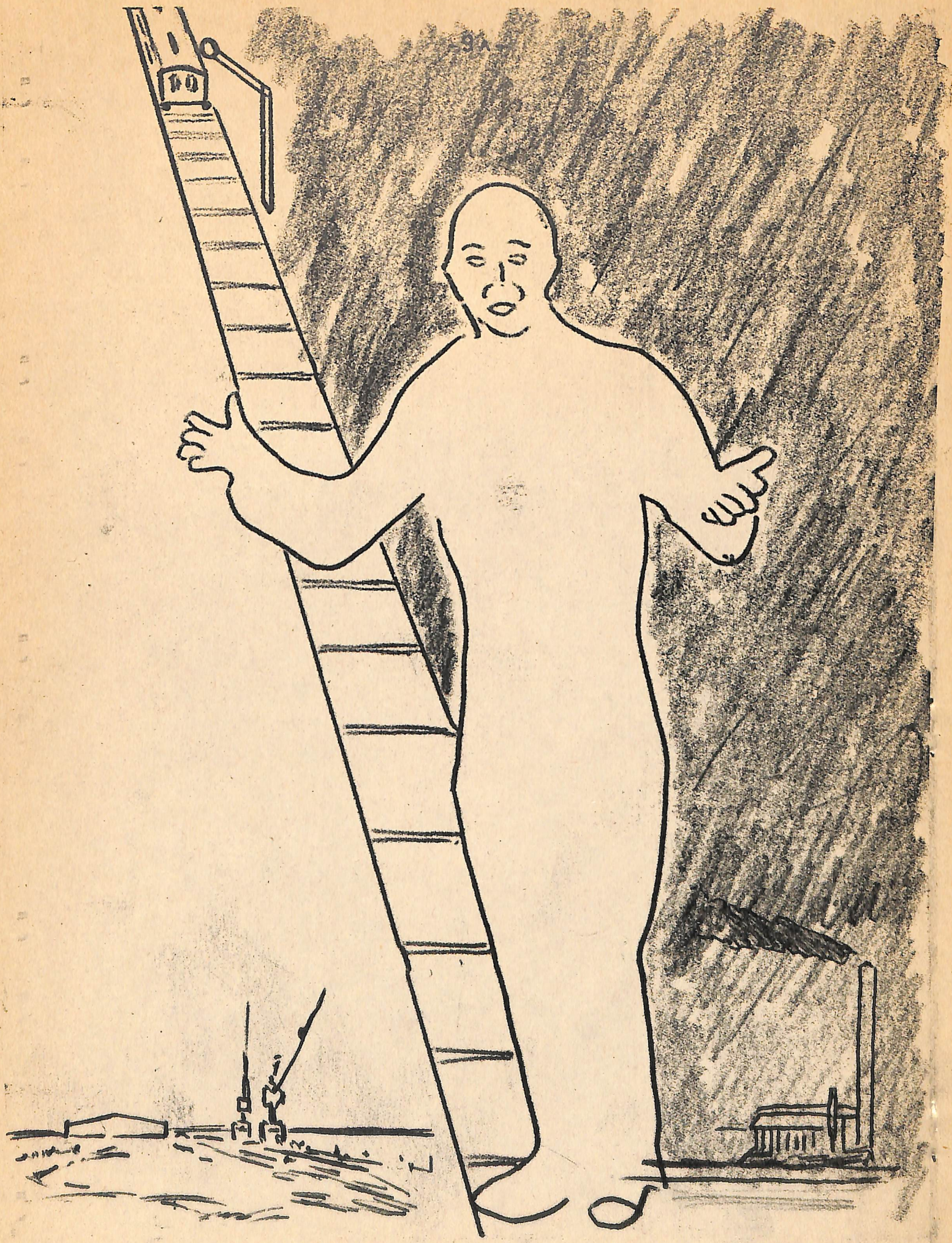

lopen náást elkaar.
Het deed me ook niets toen het duidelijk was dat de staking voorbij was.
Ik hoefde niet eens een stapje opzij te doen.

SJOERD GAASTRA.

HET GEHEIM...

Voor het altaar liepen de gezichten
stilletjes
met hun lichaam erachter aan
je weet niet waar je kijken moet,
maar hier is 't
het ingeslagen sacrament uit heldere hemel
de te waterlating van de landing van God op Aard
wat een enorme baselkliek
met ingehouden verlegen lachjes
loopt men verder
alleen de priesters waden in stilte
van hun hun rokken, en draaien rond op één been
de kinderen moe-mee getrokken door hun ouders
praten hun mond wat luid voorbij
daardoor merk je hoe de heiligheid heerst
met ingehouden adem
zo lijkt het wel grafschennis
als twee heerlijke franse kwajongens het altaar betreden,
en dan proberen of de microfoons werken,
helaas voor hen weerklinken hun stemmen echter niet
zoals de pauselijke stem over het St.Pieter,
want de electriciteit is niet ingeschakeld.
Hier staat men op fluisteren
waardoor je naar elkaar ingespannen moet luisteren
'het doet je wat', dat verduisteren.

Tussen alles en niets zweeft de wereld in
ik lach om het niets als ik alles ben
ik huil om alles als ik niets ben.

ARTHUR VAN PUTTEN.

BESPREKING VAN H.O.I.-SCRIPTIE VAN INEKE VAN LEEUWEN, getiteld:

"INFORMATIE-CRISIS"

Op het H.O.I. en zker ook daarbuiten is er een voortdurende druk van allerlei informatie die je tot je wil-moet nemen. Deze scriptie heeft me gesteund doordat ik hiermee nu eens boven die informatie-stroom kon gaan staan. Daarmee ontdekte ik hoe ik midden in een heerlijk landschap van (lees)mogelijkheden sta, en hoe en waarom ik me daardoor af en toe laat overweldigen. Door het lezen van deze scriptie, waar ik van genoot, is me helderder geworden hoe ik temidden van de informatie-stroom sta.

Ineke maakt duidelijk dat een mens geen geprogrammeerde instincten heeft, maar wel een voortdurende beheefte aan oriëntatie bij zijn bewustwordingsproces. Dit proces is dynamisch en brengt onzekerheid met zich mee als gevolg van de voorlopigheid van de doeleinden die je je stelt en een verschil tussen wat je beoogt en wat je bereikt.
De momentele stand van bewustwording van je groepsgenoten lijkt doorslaggevend te zijn in het effect van jouw gedrag op weg naar jouw doel.
Om de invloed van de vrijheid van interpretatie van anderen tegenover je eigen vrijheid van interpretatie te minimaliseren wordt er openlijk en subtiel gemanipuleerd.
"Een tragische bijkomstigheid is dat men om werkelijk knap te kunnen manipuleren een grote mate van empathie onzaglijk goed 'gebruiken' kan. De mens die men empathisch het beste kan bereiken, kan men ook het beste voorliegen b.v. want diens'betekenis geven' kan men als het ware van binnenuit navoelen en vervolgens ten eigen gerieve bijstellen."
Deze beïnvloeding is niet altijd 'goor eigenbelang'. Maar het maakt de volgende vraag belangrijk: WAT IS FUNCTIONELE (ETISCH VERANTWOORDE) BEINVLOEDING?
De ondertitel van deze scriptie maakt duidelijk in welke richting haar zoeken naar een antwoord op deze vraag gaat: "Poging tot het presenteren van een functioneel mensbeeld als een mogelijk agogisch model bij humanistische activiteiten in het warrige 1977 in Holland."
Indeze poging onderscheidt ze ondermeer PRIMAIRE LEVENSVOORWAARDEN voor elk individueel leven, waarvan ik zou willen noemen:
-----een zo ongestoord mogelijke communicatie
-----zo volledig mogelijke ter zake dienende informatie, die zo goed mogelijk toegankelijk moet zijn,

-----beheersing van het oriënteringsproces en stuurproces om een KOERS te kunnen realiseren.

Moreel,eteisch verantwoord zou dan die handelwijze en instelling zijn die deze primaire levensvoorwaarden zo goed mogelijk zekerstelt en bevordert.

In een INFORMATIECRISIS kom je terecht als " de gegevens zó snel of in zo grote mate op de mens afkomen dat de verwerking ervan onmogelijk wordt wanneer er niet minstens een aanwijzing bij is over hun verhoudingsgewijze belang." De samenstelling van de informatie moet ook niet tegenstrijdig zijn. Hieruit zou je b.v. wat het H.O.I. betreft m.i. de vraag kunnen afleiden: In hoeverre zijn de vakken qua informatie op elkaar afgestemd?

In het hoofdstuk 'De westerse mens' schrijft I. dat "de informatie-verwerking in de technologische-wetenschappelijke samenleving verzelfstandigd is tot een aparte, los van de individuen staande discipline, methodiek."

En hierbij citeert ze de parafrase "The medium is the massage".

"Gehoorzamend aan de boodschap en ons voegend naar de massage zijn we misschien als on-personen goed verwerkbaar geworden." We leven in een tijd van versnellingen en "alle fantastische verworvenheden suggereren dat we er allemaal deel aan zouden kunnen hebben, zoals wij er immers ook naar kunnen kijken. Voor heel veel dingen gaat dat echter helemaal niet op. Maar op suggesties stoelen weer verwachtingen die dan gefrustreerd worden."

In aanleg zijn we als mens rekbaar en plastisch net zoals een ballon. En als gevolg van onze uitvergrotende opblazende dynamiek signaleert ze dat we zelf een kunstmatig opgeblazen gevoel van schul kunnen krijgen of een mens vaak buiten zijn toedoen opblazen tot een 'halfgod' die wonderbaarlijke dingen in tal of kwaliteit verricht. Dit buiten menselijke proporties opblazen van (wan)prestaties is volgens I. met name door de ontwikkeling van de electronica op gang gebracht.

"Het zicht op de medemens en daarmee net zo hard op de eigen menselijkheid lijkt gedeeltelijk verloren gegaan." Wat dit zicht vertroebelt is de uitholling van het vertrouwen, de zichzelf voedende argwaan en de onzekerheid van "mensen en groepen die zich vogelvrij voelen. We handelen niet meer met gezamenlijke betekenissen maar handelen met alleen de eigen betekenis voor ogen. Interactie tussen individuen us dus automatisch verschoven naar strategieën van parallel op voordeel gerichte individuen in concurrentie met elkaar."

Maar we kunnen elkaar bereiken in een waarlijke assertieve CONSENSUS ZONDER STRATEGIEEN en op goede gronden zonder verborgen agenda's als we groeien in open interactie en uitwisseling in een samen te delen vrijheid. Zo wijst I. ook op de waarde van een georganiseerd humanisme als een herkènbare groep waarmee we overeind kunnen blijven in de dynamische ondoorzichtige verwarringen.
Hoewel deze scriptie op het eerste gezicht een taai theoretisch geheel lijkt, voel ik het onontkoombare -en daardoor dramatisch lijkende- proces van een mens die niet op devlucht wil slaan en voor een antwoord op zichzelf is aan gewezen. Ik heb me sterk betrokken gevoeld bij de zorgvuldige presentatie van deze m.i. belangrijke problemaatiek.

A.v.P.

DE MACHT BIJ DE ONMACHT

Machteloos voel ik me.....wetende dat er een macht in mij is;
vol verdriet.....wtende dat 't geluk in mij is...

alle instrumenten zijn aanwezig om te leven....máár de onzichtbare instrumenten van het Leven...kan ik niet aangeven of weggeven... anders zou mijn leven sterven,
èn de instrumenten van die andere nutteloos maken die hem hèm maken.

Waarom is het leven voor ons mensen die toch allen dezelfde oer-gegevens hebben.....voor de één uitdaging, een bron van inspiratie,
een geluk verkregen door verwerkte tegenslag...
voor de ander...een steeds weerkerende niet te pareren vijand ?

Als ik deze vraag wil blijven vragen, wil ik blijven leven...
om het leven te Leven!

Meta S.

356427483395 76Ik draai er niet om heen746325490
546372895786 75ik ken mijn nummer73546maar niet mijn kerngetal3548692
536586910464 01daarom ben ik voortdurend in gesprek6491035637
6372001zoekend naar medeleden0987654321.

A.v.P.

VRIJHEID

Waarom doe ik zoals ik doe?
Waarom voldoe ik aan verwachtingen?
Uit angst voor sancties die op het alternatief staan?
Betekent beperkte keuzevrijheid nog Vrijheid?
Als angst mijn keuzevrijheid beperkt?
Dan betekent vrijheid het kunnen omgaan met de angst.

Iemand is vrij als hij de angst voor de dood
de 'baas' is, domineert, beperkt, bepaalt,
de wet voorschrijft, beheert, aanwendt,
gebruikt, bruikbaar maakt....

JEROEN.

Het heeft geen zin, zich aan zijn wezen te onttrekken
geborgen is nooit hij, die zich verstopt;
maar wie zichzelf in zijn ware aard ontpopt,
die zal gedreven zijn, zijn waarde te ontdekken.

Hij zal de kleuren van zijn rijk palet gebruiken
om zich te schilderen, en wars van alle schijn
de kunst verstaan, alleen zichzelf te zijn;
en in elk werk zijn eigen schoonheid doen ontluiken.

RON K.

H.O.I.-leerplan

Op dit moment is een kommissie bezig een H.O.I.-leerplan te kreëren.
Een leerplan is te beschouwen als de grondwet van een onderwijsinstituut. Er staat in:
- doelstelling en onderwijsdoel;
- toelaatbaarheid, toelatingsprocedure;
- praktijktijd en kursusduur;
- struktuur van de opleiding: programma-opzet en evaluaties;
- lessen en lestabel.

Het leerplan geeft naar de instituutsgemeenschap én naar de buitenwacht toe inzicht in de aard én inhoud van de opleiding. Antwoorden worden gegeven op vragen als: Wie zijn jullie? Waar staan jullie? Wat willen jullie? Hoe werken jullie?
Tenslotte heeft het leerplan naar de overheid toe betekenis als subsidiegrond. Op grond van een goedgekeurd leerplan wordt jaarlijks een schoolwerkplan samengesteld, dat in dat jaar dienst doet als studieprogramma/studierooster. Het geeft inzicht in de dagelijkse werkelijkheid van de opleiding.
Bij haar werkzaamheden sluit de kommissie aan bij de reeds gemaakte formuleringen/afspraken. Zo nodig worden deze bijgeschaafd en/of aangevuld.
Daarnaast zullen ook voorstellen door de kommissie gedaan worden over 'onontgonnen gebieden' én knooppunten van de opleiding.

Eind maart hoopt de kommissie haar werk af te ronden.
Zitting hebben in de kommissie: Ben Olivier (voorzitter bestuur), Carel Uitenbogaard en Jan Hein Mooren (namens de docenten), Anneke Kulik, Marcelle Prummel, Ria van Huizen (namens de kursisten), Ina Verschuur en Ton Jorna (stage-studiekoördinator).

S P R E U K E N H O E K

" IEMAND KAN EEN ANDER NIET GELUKKIG MAKEN,
MAAR HIJ KAN HEM WEL ONGELUKKIG MAKEN.
DIT IS DE VOORNAAMSTE OORZAAK,
WAAROM ER MEER MENSEN ONGELUKKIG
DAN GELUKKIG ZIJN OP DEZE WERELD."

Uit: De tweede zonde van Thomas Szasz.

Humanistisch Opleidings Instituut

Kode: TJ-112-683 Culemborg, 1 februari 1978.

In 1977 hebben de volgende (ex) H.O.I.-kursisten met gunstig gevolg'de driejarige Hogere Beroepsopleiding met betrekking tot humanistisch geestelijk werk' afgerond:

	titel skriptie:	Werkzaam in het Verbond:
Dhr. Adriaan Bosboom	Humanistische geestelijke verzorging in het ziekenhuis.	werkt in Zaandam in het Julianaziekenhuis gedurende 5 dagdelen per week.
Mw. Riet Eleveld-Santing.	onderzoek naar de achtergronden van de weerstanden tegen humanistische geestelijke begeleiding bij leden en oud-leden van de vrijdenkersvereniging 'de Dageraad'.	werkt in Amstelveen-Nic.Tulpziekenhuis 1 dagdeel per week, en in verpleegtehuis 'de groene laan' 1 dagdeel per week
* Mw. Elly van Eyk-Hoogeveen	Dood, uitdaging tot leven	Rotterdam Zuiderziekenhuis gedurend 6 dagdelen per week.
Mw. Heleen Goldschmidt-Viehoff	Creativiteit	werkt in Gouda Verpleegtehuis 'de Bloemhof' gedurende 3 dagdelen per week.
Mw. Liselotte Gunawan-Grote	Over het geestelijk leven van oudverzetstrijders met een invaliditeitspensioen.	als raadsvrouw bij justitie.
Mw. En Hooykaas-Heyn	Een gespreksgroep voor psychisch gestoorde bejaarden.	is werkzaam in H.S.H.B. Gooiers erf verpleegtehuis gedurende 1 dagdeel per week.
Mw. Els Kaper	Identiteitscrisis en hulpverlening	--
Mw. Reine Klein	De verwerking van een zware handicap door jonge mensen.	--
Mw. Ineke van Leeuwen	Informatie-crisis	beschikbaar als werkbegeleider voor H.V.O.
Mw. Cox Luyendijk-Keuzenkamp	Skinner en Maslow, twee mensen, twee mensbeelden.	werkt in Den Haag verpleegtehuis Bos en Duin gedurende 2 dagdelen per week.
* Mw. Puck Mey-van de Beek	Humanistische raad en daad in een verpleegtehuis.	werkt in Rotterdam verpleegtehuis Humanitas gedurende 2 dagdelen per week.

~~Oudegracht 152 Postbus 114 Utrecht Telefoon 030-31 81 45~~ Giro 3719932

Humanistisch Opleidings Instituut

	titel skriptie:	werkzaam in het Verbond:
* Mw. Else van der Meulen-Hoesen	Eenzaamheid	werkt in Almelo 5 dagdelen in ziekenhuis.
* Mw. Tol Rambonnet-Schotman	Zonder zien .... zonder zin ?	Zutfen Nieuw Spittaal-ziekenhuis gedurende 10 dagdelen.
Mw. Janine Roedema-van der Hulle	Plaats en funktie van het Humanistisch Vormingsonderwijs.	16 uur H.V.O. op diverse scholen in 't Gooi.
Dhr. Jan Roovers	De open School vanuit een Humanistische optiek. (samen met Mw. Gerda de Vries-Paans)	werkt op de Open School in Middelburg als vormings werker (op basis van HOI-diploma) (buiten H.V. verband).
* Mw. Marianne van der Schaaf	Geestelijke verzorging, de plaats in het ziekenhuis.	werkt in Utrecht in Academisch Ziekenhuis gedurende 4 dagdelen per week.
Mw. Gidi Schneider	Zelfstandigheid en verbondenheid.	werkt in Rotterdam-Bergweg ziekenhuis gedurende 2½ dagdeel per week.
Mw. Carolien van Tol	Hulpverlening bij echtscheiding.	geeft maatschappijleer op Scholengemeenschap Capelle a/d IJssel op I.B.O.- MAVO en HAVO-niveau (buiten H.V.-verband)
Mw. Gerda de Vries-Paans	De open school, vanuit een humanistische optiek. (samen met Dhr. Jan Roovers)	geeft maatschappij-begeleiding op streekschool. (buiten H.V.-verband)
Mw. Tiny Zaal-Krommenhoek	Verpleeghuis, belevend en beschouwend perspectief.	Amsterdam Verpleegtehuis Mauritskade gedurende 6 dagdelen.

De eindskripties met een * vóór de naam van de auteur worden op grond van de kwaliteit van de desbetreffende eindskriptie én vanwege de bruikbaarheid voor het onderwijs 200 maal vermenigvuldigd. Overigens is er van elke eindskriptie één exemplaar aanwezig in de skriptotheek.

~~Oudegracht 132 Postbus 114 Utrecht Telefoon 030-31 81 45~~ Giro 3719932